

RM-111-148-15

UCHWAŁA NR 147/2015

RADY MINISTRÓW

z dnia 31 sierpnia 2015 r.

w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2015 r. suszy

Rada Ministrów postanawia, co następuje:

§ 1. Ustanawia się, z dniem 1 września 2015 r., program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2015 r. suszy, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, realizują minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw finansów publicznych.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

EWA KOPACZ

Za zgodność z oryginałem:

Program pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2015 r. suszy.

1. Jednostka realizująca program:

Program będzie realizowany przez:

- 1) ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, który odpowiada za działania określone w ust. 3.1, 3.2, 3.4 i 3.5;
- 2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych, który odpowiada za działanie określone w ust. 3.3 i 3.6.

2. Cel programu:

Celem programu jest udzielenie pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2015 r. suszy.

3. Działania, które będą realizowane w ramach programu:

3.1. Na podstawie § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187 i 230), zwanego dalej „rozporządzeniem ARiMR”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwana dalej „Agencją”, będzie udzielać pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów bankowych oraz poręczeń i gwarancji spłaty kredytów bankowych udzielonych na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej, znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z suszą. Warunkiem udzielenia pomocy jest w szczególności dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego protokołu oszacowania szkód zawierającego określenie zakresu i wysokości szkód

oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę, właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód. Wojewoda potwierdza wystąpienie szkód spowodowanych przez suszę, sporządzając adnotację na tym protokole. Dopłaty do oprocentowania ww. kredytów będą stosowane na podstawie umów zawartych pomiędzy Agencją a bankami, zgodnie z przepisami tego rozporządzenia.

3.2. Na podstawie znowelizowanego rozporządzenia ARiMR Agencja będzie udzielała pomocy finansowej na każdy ha powierzchni upraw, na której wystąpiła susza, zadeklarowanej przez producenta rolnego we wniosku, w wysokości maksymalnie 400 zł na 1 ha, a w przypadku uprawy owocujących drzew i krzewów owocowych – w wysokości maksymalnie 800 zł na 1 ha. W przypadku gdy do powierzchni, na której jest uprawiana porzeczka czarna, zostanie przyznana pomoc *de minimis* zgodnie z nowowprowadzonym § 13b rozporządzenia ARiMR, pomoc w związku z wystąpieniem w 2015 r. suszy nie będzie przysługiwać do tej powierzchni. Taka reguła będzie działała również w drugą stronę, a więc w przypadku gdy do powierzchni, na której jest uprawiana porzeczka czarna, zostanie przyznana pomoc w związku z wystąpieniem suszy w 2015 r., to powyższa pomoc *de minimis* nie będzie przysługiwać do tej powierzchni. Wysokość pomocy finansowej będzie pomniejszona o 50% w przypadku gdy co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej nie było w 2015 r. ubezpieczonych od wystąpienia co najmniej jednego z następujących ryzyk: suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. Wnioski o przyznanie tej pomocy będą składane do dnia 30 września 2015 r. W przypadku gdy ze złożonych wniosków wyniknie, że zapotrzebowanie na pomoc jest większe niż kwota 450 mln zł wysokość pomocy będzie ustalana z uwzględnieniem współczynnika korygującego. Zakłada się, że do otrzymania tej pomocy nie będzie wymagane spełnienie warunku polegającego na wystąpieniu szkód na co najmniej 70% powierzchni upraw rolnych oraz, że pomoc ta nie będzie udzielana w formie *de minimis*.

3.3. Zwiększenie limitu na 2015 r. na podstawie przepisów o finansach publicznych dopłat do kwalifikowanego materiału siewnego udzielanych jako pomoc o charakterze pomocy *de minimis* w rolnictwie o 17 mln zł. Dopłat z tytułu zużytego do

siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany udziela się producentom rolnym na podstawie rozdziału 9b ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. 2012 r. poz. 633 i 1512 oraz z 2014 r. poz. 1146).

3.4. Stosowanie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pomocy, zgodnie z art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r. poz. 704 i 1066), na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez suszę, w opłacaniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozkładania ich na dogodne raty. Rolnicy, którzy ponieśli szkody spowodowane przez suszę, mogą także ubiegać się o zmianę dotychczasowych warunków spłat należności z tytułu zadłużenia. Możliwe będzie także umarzenie w całości lub w części bieżących składek.

3.5. Stosowanie przez Agencję Nieruchomości Rolnych, zgodnie z art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1014), odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy bez stosowania opłat i odsetek za okres odroczenia oraz ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych, którzy ponieśli szkody spowodowane przez suszę.

Na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego obniżenie czynszu dzierżawnego może nastąpić przy łącznym spełnieniu dwóch warunków:

- 1) zaistnieniu okoliczności, za które dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności i które nie dotyczą jego osoby;
- 2) wystąpieniu znacznego zmniejszenia zwykłego przychodu z przedmiotu dzierżawy.

Obniżenie czynszu może nastąpić po złożeniu przez dzierżawcę wniosku, w którym zostaną zawarte informacje dotyczące:

- 1) struktury upraw;
- 2) okoliczności, które miały wpływ na znaczne zmniejszenie plonów;
- 3) rodzaju uprawy i jej powierzchni, na którą miały wpływ okoliczności wymienione w pkt 2, potwierdzone protokołem komisji, o której mowa w ust. 3.1;

- 4) uzyskanego plonu i średniego plonu z 3 ostatnich lat;
- 5) kwot uzyskanych z tytułu odszkodowań i ubezpieczeń.

3.6. Stosowanie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym za 2015 r., na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, 699, 978 i 1197) w związku z suszą.

4. Pomoc publiczna w rolnictwie.

Pomoc określona w ust. 3.1, 3.2 oraz 3.4–3.6 w ramach programu będzie udzielana rolnikom i producentom rolnym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody z powodu suszy, oszacowane przez komisje określone w ust. 3.1, jeżeli szkody te wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 702/2014”.

Łączna kwota pomocy w odniesieniu do jednego gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego produkcji rolnej nie może przekroczyć w przypadku szkód spowodowanych w uprawach:

- a) 80% kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014, lub
- b) 90% kwoty obniżenia dochodu obliczonego zgodnie z art. 25 ust. 6 rozporządzenia nr 702/2014 dla gospodarstw położonych na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

5. Skutki finansowe.

Ze względu na brak ostatecznych wyników prac komisji szacujących straty w plonach w wyniku suszy przy szacowaniu skutków finansowych programu założono, że pomocą zostanie objętych ok. 12,5% powierzchni użytków rolnych i 50% powierzchni uprawy drzew i krzewów owocowych, tj. 1 880 tys. użytków rolnych, 137,1 tys. ha uprawy drzew owocowych i 47,7 tys. ha krzewów owocowych.

Przyjęcie powyższego założenia oznacza konieczność zabezpieczenia środków budżetowych w 2015 r. w kwocie 467 mln zł, z tego:

- 17 mln zł – na uzupełnienie dopłat do kwalifikowanego materiału siewnego,
- 376 mln zł – na dotacje do 1 ha użytków rolnych,
- 74 mln zł – na dotacje do powierzchni uprawy owocujących drzew i krzewów owocowych.

Warunkiem wejścia w życie programu w zakresie określonym w ust. 3.2 oraz 3.4–3.6 jest jego przekazanie Komisji Europejskiej do zatwierdzenia 10 dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem dnia zbierania wniosków o pomoc.